

Louis Couperus in het museum

Door: Simon Mulder. Foto's: Simon Mulder en Pim Oxener.

Het MUTEK

Op 5 oktober 2025 opende op Station Haarlem – u leest het goed, op het station zelf – het MUTEK (Museum voor Toegepaste Europese Kunst), in de door Jac. van den Bosch en Dirk Margadant ontworpen voormalige wachtkamer (1906-1908). We zochten en vonden er Louis Couperus.

Het station van Haarlem is op zich een staaltje van toegepaste kunst en het enige geheel in Jugendstil opgetrokken stationsgebouw van Nederland. Toepasselijkerwijs huist daar nu dus een bescheiden maar compleet museum waarin honderdvijftig jaar vormgeving van gebruiksvoorwerpen van Europese origine te zien is: het MUTEK.

Initiatiefnemer Robert van Rhijn begon op zestienjarige leeftijd met zijn indrukwekkende verzameling, met een duidelijke nadruk op meubels, lampen, affiches, vazen, kandelaars, boekbanden enzovoorts van rond 1900: de Nieuwe Kunst, de art nouveau en de Jugendstil vieren er hoogtij, gevolgd door een iets bescheidener collectie art deco, modernisme en postmodernisme van de twintigste eeuw.

Openingsrituelen

Na dertien jaar hard werken en werven werd Van Rhijn daarvoor beloond met een openingsceremonie die begon in de naastgelegen stationsrestauratie (in NS-terminologie 'stationshuiskamer'). Ook daarvan waren wanden en dak

geheel in oorspronkelijke staat teruggebracht. Na toespraken door onder anderen burgemeester Jos Wienen en historicus Maarten van Rossem, welke laatste ons onderhield op een causerie over de definitie van het woord 'toegepast' in 'toegepaste kunst' en als dank een miniatuurstoommachine overhandigd kreeg van

onze eigen Louis Couperus. Eerste drukken van *Psyche*, *Babel* en *Metamorfoze* zijn er onder glas te bewonderen.

Veel andere voorwerpen zijn echter van zeer dichtbij te bestuderen: er waren nog geen touwtjes voor gespannen. In de maanden na de opening worden de nodige puntjes op de i gezet:

de jonge conservator, werd de openingshandeling verricht.

De toegestroomde menigte begaf zich uit de 'stationshuiskamer' naar de ingang van het museum; met Van Rhijn aan zijn zijde knipte Van Rossem het daarvoor gespannen lint door, en de bezoekers van het nieuwbakken museum konden zich met een glas bubbels in de ene en wat nootjes in de andere hand vrij door het museum bewegen.

Zonder touwtjes

Veel prachtigs was er te zien in het museum, van met de laatste restjes historische stof opnieuw bespannen kamerschermen tot messing theeserviezen van Eisenloeffel, en van kunstige art deco-lampen tot... de Tooropomslagen van

bijschriften, beveiliging en andere bijkomendheden moeten nog in orde worden gebracht, maar wie weet kunt u de voorwerpen ook nog van zo dichtbij zien als uw verslaggever, perfect passend in hun decor van 'verciërd' houtsnijwerk van begin vorige eeuw.

Rondom uw bezoek biedt de 'stationshuiskamer' ook de functie van museumcafé – kijkt u dan ook daar vooral naar boven voor de gerestaurerde ornamentiek.

Inmiddels is het museum geopend voor het publiek. U vindt het op Station Haarlem, op het perron tussen spoor 3 en spoor 6. Het is geopend van woensdag t/m zondag, van 11.00 tot 17.00 uur. Meer bezoekinformatie vindt u via musek.nl/bezoek. 📍